MINISTERSTWO EDUKACJI
NARODOWEJ

Zuzanna Sumirska

Projektowanie fryzur 514[02].Z2.05

Poradnik dla ucznia

Wydawca
Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy
Radom 2007

„Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego"

Recenzenci:
mgr Anna Uss-Wojciechowska
mgr Ewa Kurlej-Bielak

Opracowanie redakcyjne:
mgr Małgorzata Sołtysiak

Konsultacja:
mgr Małgorzata Sołtysiak

Poradnik stanowi obudowę dydaktyczną programu jednostki modułowej 514[02].Z2.05, „Projektowanie fryzur”, zawartego w modułowym programie nauczania dla zawodu technik usług fryzjerskich.

Wydawca
Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom 2007

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie 3
2. Wymagania wstępne 5
3. Cele kształcenia 6
4. Materiał nauczania 7
4.1. Style i typy fryzur 7
4.1.1. Materiał nauczania 7
4.1.2. Pytania sprawdzające 19
4.1.3. Ćwiczenia 19
4.1.4. Sprawdzian postępów 24
4.2. Komunikacja z klientem podczas projektowania fryzur 25
4.2.1. Materiał nauczania 25
4.2.2. Pytania sprawdzające 26
4.2.3. Ćwiczenia 26
4.2.4. Sprawdzian postępów 28
4.3. Stylizacja fryzur 29
4.3.1. Materiał nauczania 29
4.3.2. Pytania sprawdzające 34
4.3.3. Ćwiczenia 34
4.3.4. Sprawdzian postępów 38
5. Sprawdzian osiągnięć 39
6. Literatura 44

1. WPROWADZENIE

Poradnik będzie Ci pomocny w przyswajaniu wiedzy z zakresu projektowania fryzur. Pomoże Ci zorganizować stanowiska pracy do przeprowadzenia określonych etapów. Określi style i trendy we fryzjerstwie, typy kolorystyczne klientów, pomoże rozpoznawać formy, kolory i elementy fryzur w odniesieniu do cech osobowych wyglądu klienta, makijażu i jego potrzeb. Poradnik pomoże ukształtować umiejętności wykonywania projektów fryzur, uwzględniających kształt twarzy, typ urody i osobowość klienta oraz doboru kolorystyki i rodzaju makijażu.

Poradnik ten zawiera:

1. Wymagania wstępne, czyli wykaz niezbędnych umiejętności i wiedzy, które powinieneś mieć opanowane, aby przystąpić do realizacji tej jednostki modułowej.
2. Cele kształcenia tej jednostki modułowej.
3. Materiał nauczania umożliwiający samodzielne przygotowanie się do wykonania ćwiczeń i zaliczenia sprawdzianów. Wykorzystaj do poszerzenia wiedzy wskazaną literaturę oraz inne źródła informacji. Obejmuje on również ćwiczenia, które zawierają:
   - wykaz materiałów, narzędzi i sprzętu potrzebnych do realizacji ćwiczenia,
   - pytania sprawdzające wiedzę potrzebną do wykonania ćwiczenia,
   - sprawdzian teoretyczny.
4. Przykłady ćwiczeń oraz zestawy pytań sprawdzających Twoje opanowanie wiedzy i umiejętności z zakresu całej jednostki. Prawidłowe wykonanie ćwiczeń jest dowodem osiągnięcia umiejętności praktycznych określonych w tej jednostce modułowej. Wykonując sprawdziany postępów powinieneś odpowiadać na pytanie tak lub nie, co oznacza, że opanowałeś materiał albo nie.

Jeżeli masz trudności ze zrozumieniem tematu lub ćwiczenia, to poproś nauczyciela lub instruktora o wyjaśnienie i ewentualne sprawdzenie, czy dobrze wykonujesz daną czynność. Po zrealizowaniu materiału spróbuj zaliczyć sprawdzian osiągnięć z zakresu tematyki jednostki modułowej.

Jednostka modułowa: Projektowanie fryzur, której treści teraz poznasz jest jednym z modułów koniecznych do zapoznania się z planowaniem i wykonywaniem zabiegów z zakresu fryzjerstwa.

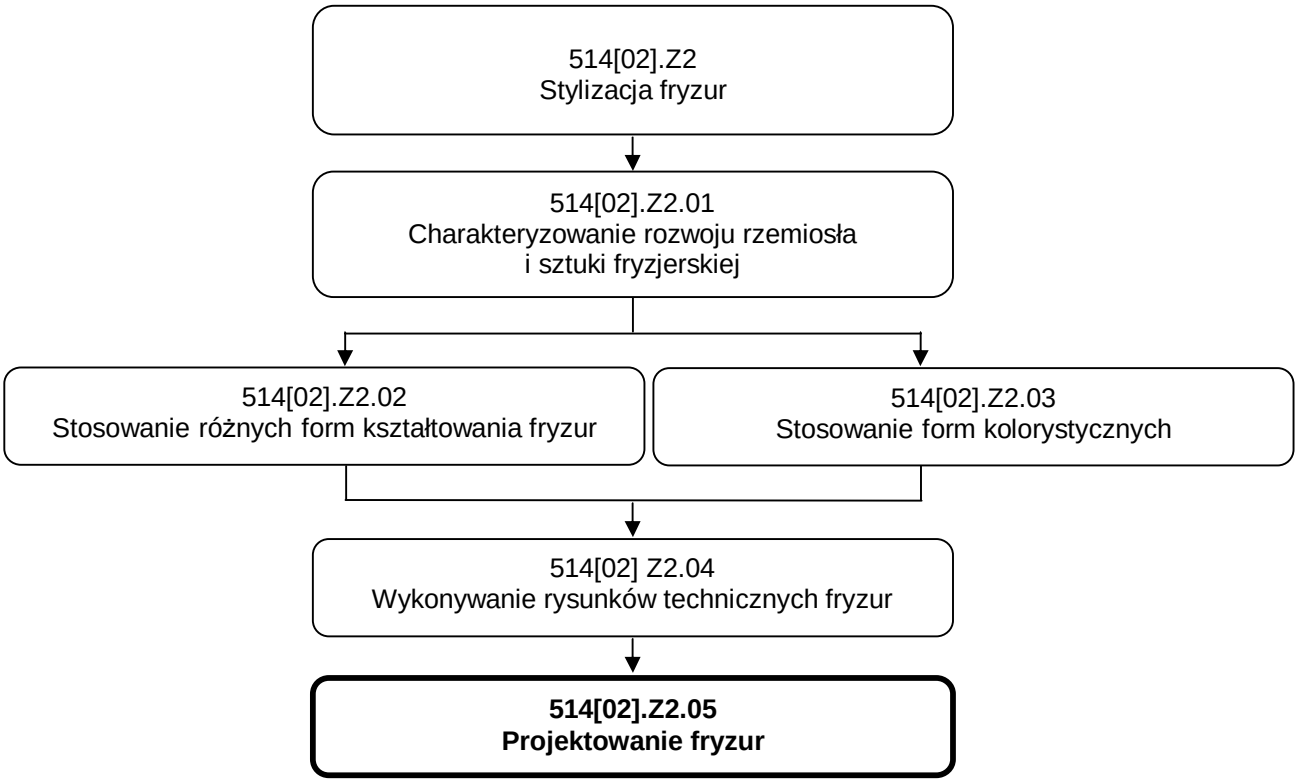

Schemat układu jednostki modułowej

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Przystępując do realizacji programu jednostki modułowej powinieneś umieć:

- czytać tekst ze zrozumieniem,
- analizować wybrane fragmenty tekstu,
- wykonywać proste schematy i rysunki,
- wykorzystać posiadaną wiedzę ogólną o kształtach i kolorach,
- posługiwać się podstawowymi wiadomościami z zakresu stylizacji,
- korzystać z różnych źródeł informacji,
- korzystać z aktywizujących i praktycznych metod nauczania,
- planować racjonalne wykorzystywanie czasu podczas wykonywania ćwiczeń,
- przestrzegać zasad higieny oraz przepisów bhp i ppoż. podczas świadczenia usług.

3. CELE KSZTAŁCENIA

W wyniku realizacji programu jednostki modułowej powinieneś umieć:

- scharakteryzować współczesne style fryzjerskie,
- scharakteryzować kolorystyczne typy urody,
- dokonać analizy wyglądu klienta,
- przeprowadzić rozmowę z klientem,
- określić styl fryzury i ubioru,
- określić kształt głowy i twarzy,
- określić typ kolorystyczny urody,
- uwzględnić typ urody, kształt głowy i twarzy w projektowaniu fryzury,
- dobrać rodzaj fryzury do typu urody i osobowości,
- udzielić klientowi porady w zakresie doboru formy kolorystycznej,
- dobrać makijaż do urody, fryzury, ubioru oraz okoliczności,
- określić metody stylizacji fryzur,
- scharakteryzować zasady upiększania fryzur,
- określić dodatki fryzjerskie,
- scharakteryzować wyroby z włosów,
- zastosować specjalistyczne programy komputerowe do projektowania fryzur.

4. MATERIAŁ NAUCZANIA

4.1. Style i typy fryzur

4.1.1. Materiał nauczania

Stylizacja i style

Tworzenie stylu oznacza stylizację. Styl to zespół środków ekspresji, które wpływają na to, jak postrzega się konkretną osobę. Podkreślają one trzy zasadnicze elementy (tzw. walory), które decydują o wyjątkowości, niepowtarzalności tej osoby:

- kreatywność,
- oryginalność,
- atrakcyjność.

Walory podkreśla się ubiorem, fryzurą, makijażem i sposobem bycia.

Styl w każdym elemencie ubioru czy detalem fryzury przekazuje się otoczeniu informację o nas samych. Styl może charakteryzować całą grupę społeczną lub osoby indywidualne.

W przypadku stylu grupowego mamy do czynienia z zespołem cech charakterystycznych dla danej grupy. Cechy w wyglądzie – fryzura, strój, makijaż, identyfikują człowieka, który przynależy do różnych subkultur, środowisk zawodowych czy kulturowych.

a) hipis/romantyczna b) punk/nowoczesna

Rys. 1. Style

Styl kształtowany jest na podstawie charakteru otoczenia danej osoby, albo wzorców, które chce dana osoba naśladować.

W przypadku **subkultury** cechy te są dość wyraźne. Hipis (lub osoba stylizująca się na ten styl) nosi długie włosy o łagodnych formach – proste, falujące lub kręcone, ale układające się naturalnie. Stroje są luźne, niekrępujące, z wykorzystaniem kolorów jako środka ekspresji.

Punk czesze się we fryzury o ostrych, zdecydowanych formach i barwach. Stroje raczej obcisłe, w przewadze barwy czarnej lub z wykorzystaniem kolorów jaskrawych, zestawionych tak, aby robiły jak największe wrażenie, np. żółte spodnie, czerwona bluzka, czarne buty.

Jeżeli omawia się **środowisko zawodowe**, styl – dobór odpowiednich fryzur czy stroju, zależy od charakteru pracy.

Prawnicy noszą włosy w modnych liniach i kolorach. Urzędnicy stosują się do kanonów mody konsumenckiej, czyli fryzur typowych do noszenia na ulicy i w domu, tzw. fryzur dziennych. Modelki nie mają określonego stylu. Noszą fryzury w perfekcyjnie wykonanych kolorach, przerysowane, o mocno wyeksponowanych elementach formy lub koloru. Artyści mają styl abnegacki (nie dbający o trendy mody, nawet niechlujny) albo starannie wypracowany, wówczas wybierają fryzury awangardowe, mocno stylizowane.

Style dzieli się zasadniczo na trzy różne grupy:

- styl klasyczny,
- styl sportowy,
- styl awangardowy.

Styl klasyczny jest prosty, bez zbędnych detali czy jaskrawych kolorów. Stonowany i funkcjonalny. Fryzury są proste, w ponadczasowych liniach. Najczęściej czesane gładko, ułożone symetrycznie. Krótkie włosy strzyże się prosto, dopuszczalne są , długie włosy pozostawia prosto i elegancko ułożone lub upina. Styl klasyczny przeznaczony jest na wszelkie oficjalne okazje. Stroje dopasowane do sylwetek, na miarę, w prostych formach i stonowanych i czystych kolorach. Unika się barw krzykliwych.

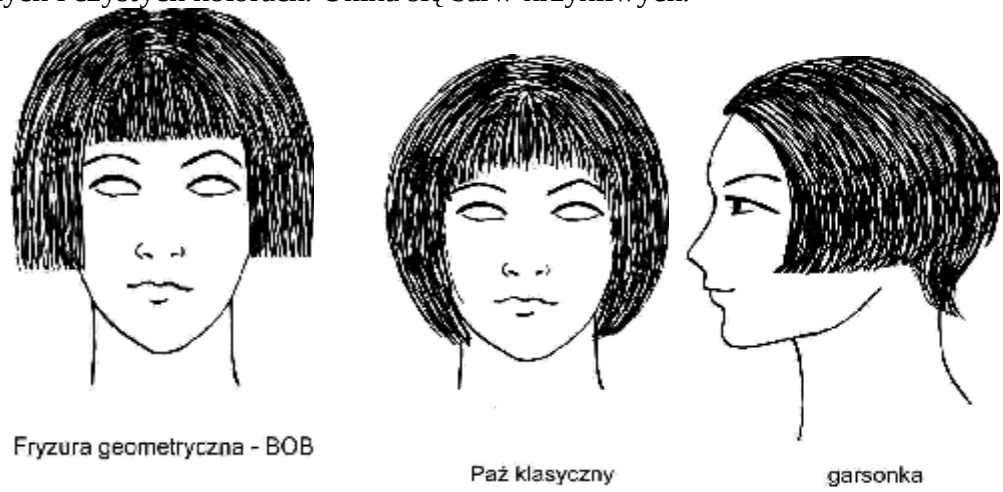

Rys. 2. Style klasyczne w formach krótkich [1]

Rys. 3. Style klasyczne w formach półdługich [3, s. 47]

Rys. 4. Style klasyczne [1, 5]

Styl sportowy charakteryzują luźne, swobodne oraz mocno stylizowane linie, pod warunkiem, że są wygodne w noszeniu. Kolory strojów czy fryzur są naturalne lub ostre – ważne, żeby były modne. W strojach i fryzurach panuje raczej dowolność, uzależniona jednak od mody, jaką widzi się wśród sportowców światowej sławy. Ważnym elementem jest wygoda. W stylu sportowym pojawiają się też elementy wojskowe.

Rys. 5. Styl sportowy, [2, s. 57]

Styl awangardowy cechują nowe, alternatywne rozwiązania. Posiada elementy stylu klasycznego i sportowego. We fryzurach spotyka się dowolność linii i koloru, często są asymetryczne, posiadają różne faktury w jednym uczesaniu. Kolory we fryzurach awangardowych charakteryzują się zdecydowaniem i siłą wyrazu. Awangarda to demonstracja siły i seksualności w strojach i fryzurach. Stroje powinny podkreślać odważny charakter noszących je osób. Niekonwencjonalne formy i połączenia.

Rys. 6. Style awangardowe [2, s. 58]

Aktualne trendy fryzur

Aktualne trendy fryzur charakterystyczne są dla danego okresu. Każda epoka w historii charakteryzowała się właściwymi dla niej trendami mody fryzjerskiej. Czas trwania poszczególnych trendów przypadał początkowo na całe stulecia. Im bliżej współczesności tym okresy charakteryzujące się danymi trendami mody stawały się coraz krótsze. Na początku XX wieku trendy przypadały na okres 2–1 dziesięcioleci, w czasach po II Wojnie Światowej na okres 1 dziesięciolecia (moda lat 50’, 60’, 70”), w latach 80’ moda przypadała na kilka lat, współczesne trendy stanowią obraz mody sezonowej.

Style lat 20–30–40/50 Style lat 50–60–70/80 Lata 90–200…

Rys. 7. Style na przełomie lat

Rozpatrując trendy mody bierze się pod uwagę następujące czynniki:

- Kolor włosów – np. blond, brąz, czerwień, rudości,
- Kształt (formę) fryzury – okrągła, kwadratowa, trójkątna,
- Długość włosów – krótkie, długie, średnie,
- Fakturę włosów – gładka powierzchnia, pofalowana, w loczkach,
- Strukturę fryzury – czyli stopień zróżnicowania długości włosów w obrębie jednej fryzury.

Trendy wskazują na kierunek tworzenia fryzur, mówią o tym czy w danym sezonie przeważają kolory ciepłe czy zimne, czy nosi się włosy gładkie czy kręcone, długie czy krótkie. Trendy fryzur są wskazówką dla fryzjera, w jaki sposób powinien odświeżyć lub zmienić fryzurę klienta. W ramach danego trendu mody klienta może reprezentować styl klasyczny, sportowy i awangardowy. Fryzjer powinien regularnie korzystać z aktualnych katalogów fryzur oraz stron w Internecie poświęconym modzie fryzjerskiej. Dzięki temu będzie stale na bieżąco z obowiązującymi trendami, które zmieniają się w każdym sezonie.

Elementy kształtowania fryzur są to elementy, które wpływają na ostateczny wygląd fryzury:

- osobowość klienta: uśmiechnięta, chmurna, nijaka (bez wyrazu),
- budowa głowy,

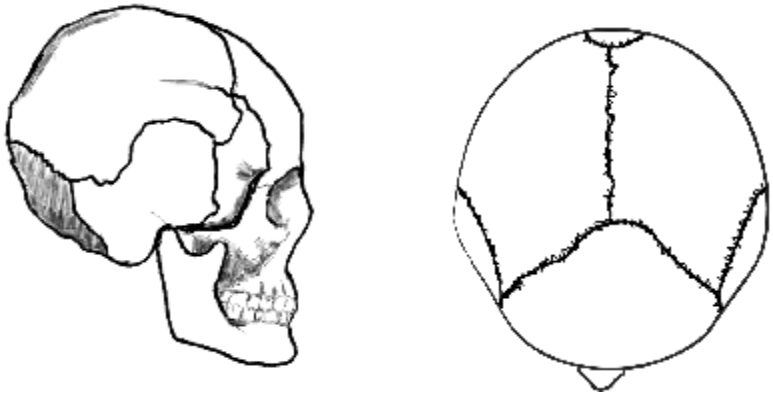

- kształt twarzy,

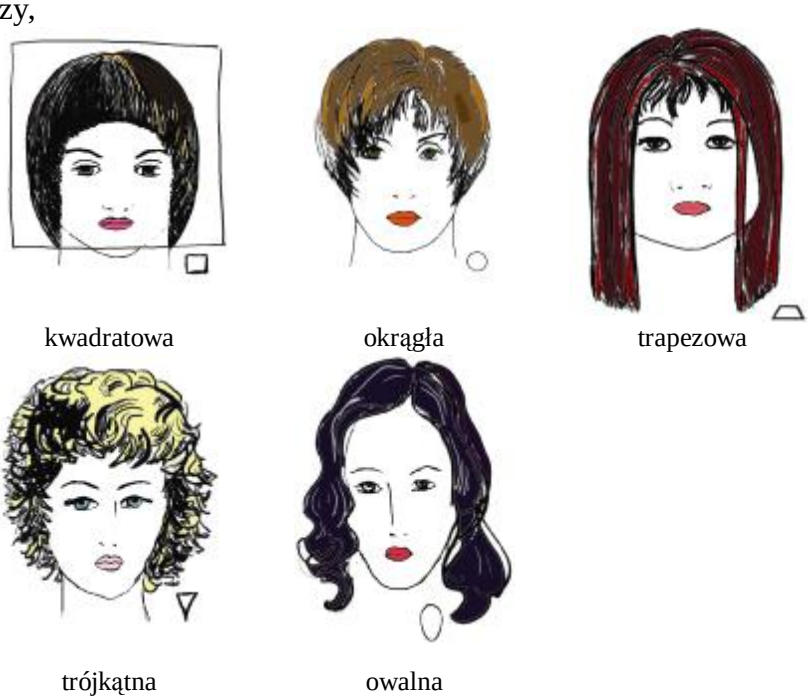

Rys. 8. Formy fryzur

- budowa i rozmieszczenie poszczególnych elementów twarzy: oczu, nosa, uszu, brwi, ust,
- typ, rodzaj i stan włosów,
- kolor oczu: niebieskie, brązowe, zielone
- cery: jasnej, ciemnej, brzoskwiniowej,
- kształtu i długości szyi,
- cech całej sylwetki.

Cechy włosów ważne przy doborze formy fryzury

Kolor wpływa na widzenie kształtu i gęstości włosów we fryzurze:

- jasny kolor – powiększa objętość włosów,
- ciemny kolor – zmniejsza objętość włosów.

Długość buduje formę fryzury i tworzy popularną systematykę fryzur.

- Krótkie – długość od 0,5 mm do 6 cm,
- Pół długie (średnia długość) – od 7 cm do 10 cm,
- Długie – za ramiona – 10 cm i dłuższe.
- Długość włosów ma zasadniczy wpływ na pojęcie symetrii fryzury. Fryzura może być symetryczna z taką samą długością włosów po obydwu stronach twarzy lub asymetryczna, z różną długością.

symetria asymetria

Rys. 9. Asymetria i asymetria [2]

Gęstość włosów wpływa na formę i kolor fryzury, jaką wybierze fryzjer.

W przypadku włosów rzadkich lepsze są kolory jaśniejsze – nie podkreślają prześwitującej skóry na głowie. Z kolei kolory zbyt jasne podkreślą różowawy kolor skóry głowy, co będzie niekorzystne dla klienta. Rzadkie włosy nie powinny być zbyt długie ani zbyt krótkie. Dobrze jest podnieść je nieco od skóry i delikatne skręcić, co zwiększy ich objętość. Gęste włosy lepiej wyglądają w dłuższych fryzurach. Zbyt krótkie tworzą na głowie niekorzystną szczotkę i źle się układają. Przy gęstych włosach podstawą jest dobre strzyżenie, które niweluje ciężar fryzury.

Tekstura włosów, określa rodzaj powierzchni włosów, zaznaczona kolorem, tworzy wrażenie trójwymiarowości fryzury czy jej objętości.

Gładka powierzchnia włosów zmniejsza optycznie objętość fryzury. Ciemny kolor dodatkowo podkreśli proste i ciężkie włosy. Przy jasnych barwach gładkie włosy wyglądają lżej i jest ich optycznie więcej. Włosy skręcone, karbowane, falowane zawsze zwiększą objętość fryzury. Ciemne kolory lepiej podkreślą teksturę włosów niż jasne. Z kolei jasnych włosów występuje większa ilość zauważalnych niuansów kolorystycznych.

Kolorystyczne typy urody

Każdy człowiek ma swój własny typ kolorystyczny, niezmienny przez całe życie. Znając jego paletę kolorów, można łatwo dobrać odpowiednie barwy dla koloru włosów czy makijażu, które podkreślą wygląd.

wiosna lato jesień zima

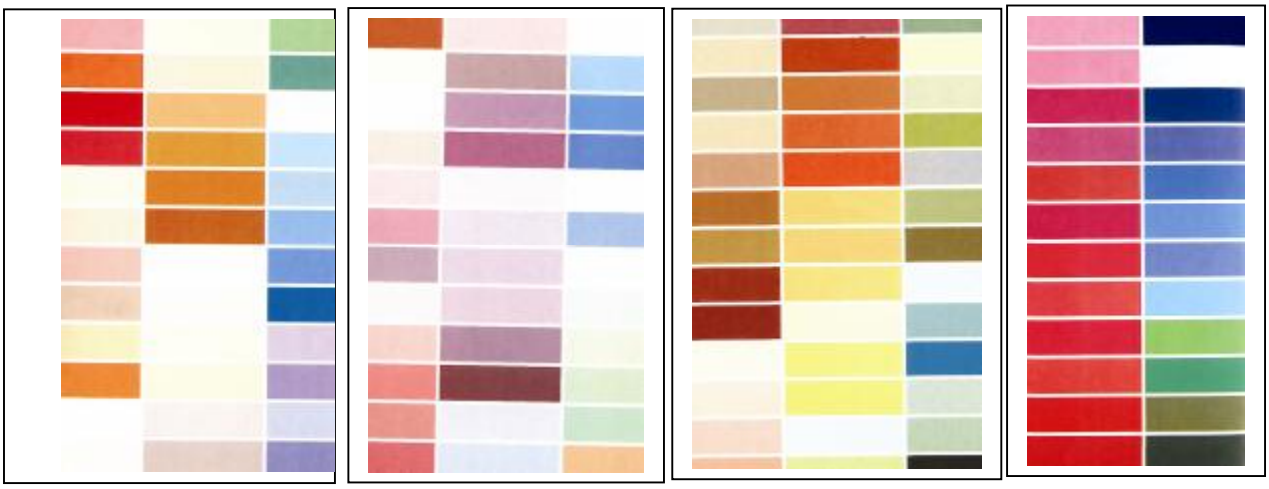

Rys. 10. Typy kolorystyczne

Prawidłowo zaprojektowany wizerunek (fryzura, makijaż, ubiór) odnosi się do naszego naturalnego typu kolorystycznego, na podstawie którego ustala się właściwe odcienie i barwy we fryzurze, ubiorze i makijażu.

Typ wiosna

Jasna cera. Naturalne, ciepłe kolory włosów: złoty, lniany blond, złotobrązowe, złotorude. Włosy występują w odcieniach złotawych. Koloryzacja polecana jest w tonacji lnu, miodu, jasnych rudości. Nie wskazane są kolory zimne i ciemne.

Typ lato

Jasna i śniada cera. Naturalne, w szarawej tonacji, kolory włosów: jasne delikatne blondy, jasne brązy, brązy. Włosy mają popielato–platynowe (błękitne) odcienie. Koloryzacja włosów w kolorach z gamy popielatych i platynowych blondów oraz przygaszonych brązów. Nie wskazane są kolory kasztanowe, mahoniowe, rude, jasnozłociste.

Typ jesień

Ciepły złocisty odcień cery. Naturalne kolory włosów: rudości, miedziano–brązowe, złote blondy i brązy, miodowe, kasztanowe. Włosy występują w odcieniach ciepłych ze złotorudą tonacją. Koloryzacja powinna podkreślać naturalne barwy za pomocą tonowania. Nie poleca się kolorów: platynowy blond, mahoń.

Typ zima

Jasna i oliwkowa cera. Naturalne kolory włosów: czarny, granatowoczarny, brązowy, ciemnobrązowy, szpakowaty, biały blond. Włosy o odcieniu granatowym lub popielatym. Koloryzacja w barwy zbliżone do naturalnych, np. ciemną oberżynę. Nie wskazane są złote blondy, rudości.

Dzięki możliwości wykorzystania odpowiednich barw we fryzurze, makijażu i ubiorze, można osiągnąć zamierzony efekt, zależnie od potrzeby. Kolory kształtują wizerunek

człowieka, wpływają na to, jak jest postrzegany. Decydują o atrakcyjności wyglądu. Dlatego przy zmianie koloru czy wzbogaceniu koloru o nowe odcienie, należy posłużyć się próbnikami kolorów i paletami barw farb fryzjerskich.

Typy fryzur

Typy fryzur dzielimy na dzienne, koktajlowe, wieczorowe i okolicznościowe.

Fryzura dzienna charakteryzuje się delikatną stylizacją. Czyste, wypielęgnowane włosy układają się zgodnie z linią strzyżenia.

Rys. 11. Fryzura dzienna

Fryzura koktajlowa posiada cechy stylizacji przy średnim stopniu utrwalenia. Przy włosach krótkich wyraźnie podkreśla się poszczególne kosmyki, przy włosach długich czy średnio–długich wystarczy je pozostawić uczesane, spiąć, związać czy upiąć w klasyczny kok.

Rys. 12. Fryzury koktajlowe [3, s.31]

Fryzury wieczorowe mają wyraźnie wyczesane włosy, wystylizowane przy pomocy różnego sprzętu oraz różnych produktów linie i kształty, zachowują prostotę fryzur klasycznych. Prostota ta polega na elegancji w formie i kolorze stanowi podstawę tego typu uczesania. Długie włosy są zawsze upięte i zbudowane w zwartej formie, natomiast krótkie mają mocno podkreśloną fakturę, teksturę i kolor. Mogą występować elementy tapirowania.

Rys. 13. Fryzury wieczorowe

Fryzura okolicznościowa charakteryzuje się większą dowolnością. Włosy powinny stanowić wyraźny element dekoracyjny całej sylwetki. Upięcia i koki mogą posiadać elementy dodane, jak dopinki czy treski oraz dekoracje wpinane we włosy. Formy okolicznościowe przewidują sterczące elementów czy wiszące swobodnie pasemka prostych, falujących lub skręconych. Często spotyka się formy asymetryczne.

Okazja jest czynnikiem, który silnie decyduje o doborze koloru, jak również formy fryzury. W różnych sytuacjach ludzie lubią zaznaczać swoją odmienność. Są też osoby, które nie lubią być specjalnie zauważane, wolą dyskrecję.

Rys. 14. Fryzury okolicznościowe [5, 4]

Rodzaje makijażu

Makijaż ma na celu poprawę wyglądu twarzy. Podkreślenie odpowiednich elementów czy cech danej osoby. Jest wykonany przez daną osobę, wizażystę czy stylistę. Dotyczy szeregu kosmetyczno–kolorystycznych zabiegów. Makijaż powinien być dostosowany do wyglądu danej osoby, jej wieku, karnacji skóry, koloru oczu i włosów, jak również do pory dnia, stroju, okazji i oświetlenia.

Makijaż dzienny powinien być delikatny i naturalny, dobrany do karnacji. W ciepłe letnie dni makijaż należy ograniczyć do niezbędnego minimum w odcieniach beżowo–brzoskiwniowych, zależnie od barwy skóry. W zimie kolor pomadki i cieni powinien być jaśniejszy niż w lecie. Odmianą makijażu dziennego jest też makijaż sportowy – prawie niewidoczny, bardzo delikatny i makijaż służbowy – nieco bardziej wyrazisty i dopasowany do koloru ubioru. W makijażu służbowym akcentuje się wyraźnie jeden element twarzy – oczy lub usta. Nigdy obydwa na raz.

Makijaż popołudniowy powinien być bardziej wyrazisty od dziennego. Makijaż oczu może eksponować ich kształt i barwę, ale krawędzie cieni należy starannie rozetrzeć. Usta mogą być intensywne. Kolory dobiera się do stroju.

Makijaż wieczorowy różni się od dziennego mocniejszymi kolorami, wyraźniej podkreśla oczy i usta, które powinny być pomalowane perfekcyjnie. Makijaż wieczorowy jest kontrastowy. Podczas wykonywania makijażu wieczorowego ważny jest rodzaj światła na jakie makijaż zostanie wystawiony. Światło elektryczne podkreśla wszelkie defekty i powoduje, że cera wygląda blado, a elementy twarzy niewyraźnie. Światło świec niweluje defekty, i sprawia, że kolor cery nabiera ciepłych barw. W makijażu wieczorowym wskazane są zarówno kosmetyki matowe, jak i błyszczące, zależnie od okazji. Makijaż ten powinien być dobrze utrwalony.

Makijaż ślubny powinien być świeży i świetlisty, powinien delikatnie podkreślać piękno kobiety. Wykonywany na specjalnie przygotowanej skórze, na którą bezpośrednio przed wykonaniem makijażu, stosuje się ampułkę z substancjami czynnymi, które ujędrnią skórę i wpłyną na trwałość makijażu. Cienie do powiek powinny być delikatne i pastelowe, w żadnym wypadku kolorowe, a tusz do rzęs – wodoodporny. Makijaż ślubny stanowi połączenie makijażu: fotograficznego, dziennego i wieczorowego. Charakteryzuje go naturalność makijażu dziennego. Podkreśla naturalne walory urody oraz perfekcyjnie ukrywa jej niedostatki. Jest też bardzo trwały.

Makijaż fotograficzny ma kolory ciepłe i intensywne, matowe. Powinien podkreślić plastykę twarzy, jej rysy. Eksponuje kształt oczu i ust oraz tuszuje wszelkie wady i niedoskonałości. Wymaga ogromnej precyzji. Makijaż fotograficzny wymaga dokładnego aplikowania na twarz poszczególnych kosmetyków, ponieważ w obiektywie wszystko widać bardzo dokładnie.

Makijaż sceniczny przypomina nieco fotograficzny. Jest jednak znacznie bardziej wyrazisty i ma ostrzejsze kolory. Powinien wzmocnić rysy twarzy i jej elementy, albo wręcz je zmienić.

Tworząc makijaż kolorowy, stosuje się barwy silne, pełne ekspresyjne. Grafika makijażu jest zdecydowana i pełna.

Makijaż dzienny Makijaż popołudniowy Makijaż wieczorowy

Makijaż ślubny Makijaż fotograficzny Makijaż sceniczny

Rys. 15. Rodzaje makijażu [1, 2]

Makijaż męski oparty tylko na naturalnych barwach cery, wykorzystuje techniki modelowania twarzy oraz makijaż korekcyjny. Wykorzystywany jest na potrzeby fotografii, telewizji, filmu i sceny.

Rys. 16. Makijaż męski [4]

Makijaż osób starszych jest trudny do wykonania, ponieważ na skórze osoby starszej występują zmarszczki, znamiona, przebarwienia, nieznacznie rozmywają się kontury ust.

W makijażu osób starszych nie powinno się używać kosmetyków błyszczących, perłowych czy zbyt dużo sypkiego pudru. Podkreślą one zmarszczki. W przypadku tej grupy kobiet nie jest konieczne używane cieni, można je zastąpić różem. Róż na powiekach należy dopasować kolorystycznie do różu użytego na pozostałej części twarzy.

Makijaż osób młodych powinien być delikatny i subtelny. Należy unikać zbyt mocnych kolorów. Pomadka powinna być w odcieniu delikatnego różu bądź beżu, zamiast niej można użyć bezbarwnego błyszczyka.

4.1.2. Pytania sprawdzające

Odpowiadając na pytania, sprawdzisz, czy jesteś przygotowany do wykonania ćwiczeń.

1. Czego dotyczy pojęcie stylizacja?
2. Jakie znasz elementy kształtowania stylu?
3. Jaką rolę w życiu człowieka spełnia styl?
4. Jakie znasz trzy podstawowe grupy stylistyczne?
5. Jaka jest podstawowa cecha stylu klasycznego?
6. Dzięki jakim czynnikom można opisać pojęcie „aktualnego trendu”?
7. Jakie elementy kształtują fryzurę?
8. Jakie znasz typy fryzur?
9. Co to jest typ kolorystyczny?
10. Jakie znasz rodzaje makijażu?
11. Czym charakteryzuje się makijaż osoby starszej?

4.1.3. Ćwiczenia

Ćwiczenie 1

Uzupełnij zdania:

Styl to zespół ……., które wpływają na to, jak postrzega się konkretną osobę. Styl może charakteryzować całą …… społeczną lub …… indywidualne. W danym środowisku zawodowym, styl tworzy się przez dobór odpowiedniej …….. czy stroju, zależnych od charakteru ……... . Aktualne trendy fryzur charakterystyczne są dla …….. Elementy kształtowania fryzur wpływają na …….……... fryzury. ……... ma zasadniczy wpływ na pojęcie symetrii fryzury. Gładka powierzchnia włosów …….. optycznie objętość fryzury. Przy gęstych włosach podstawą jest dobre …… . Fryzury wieczorowe zachowują prostotę fryzur ……. . Makijaż …… powinien być delikatny i naturalny, dobrany do karnacji.

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

1) zapoznać się z opisem stylu i typów fryzur (materiał nauczania 4.1.1.),
2) uzupełnić zdania,
3) porównać swoje odpowiedzi z odpowiedziami opracowanymi przez koleżanki/kolegów,
4) zaprezentować wykonane ćwiczenie.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- karta ćwiczenia,
- długopis,
- literatura z rozdziału 6.

Ćwiczenie 2

Wymień trzy podstawowe elementy (tzw. walory), które decydują o indywidualności i niepowtarzalności każdej osoby:

…….
……
……

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.1.1.,
2) wymienić trzy elementy,
3) porównać swoje odpowiedzi z odpowiedziami opracowanymi przez koleżanki/kolegów,
4) zaprezentować wykonane ćwiczenie.

Wyposażenie stanowiska pracy:

– karta ćwiczenia,
– długopis,
– literatura z rozdziału 6.

Ćwiczenie 3

Nazwij poniższe typy wyglądu/style i opisz czym się charakteryzują.

A. **B**.

A……
……
……
……
……
B……
……
……
……
……

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:
1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.1.1.,
2) rozpoznać style na poszczególnych rysunkach,
3) sporządzić w wykropkowanym miejscu opisy rysunków zgodnie z poleceniem,
4) porównać swoją pracę z opracowaniami koleżanek/kolegów,
5) zaprezentować wykonane ćwiczenie.

Wyposażenie stanowiska pracy:
– karta ćwiczenia,
– długopis,
– literatura z rozdziału 6

Ćwiczenie 4

Korzystając z wiedzy o powstawaniu trendów opisz krótko poniższe fryzury.

A. **B.** **C.** **D.**

A……
……
B……
……
C……
……
D……
……

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:
1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.1.1.,
2) odpowiedzieć pisemnie w wykropkowanym miejscu na polecenie zawarte w treści ćwiczenia,
3) porównać swoje odpowiedzi z odpowiedziami opracowanymi przez koleżanki/kolegów,
4) zaprezentować wykonane ćwiczenie.

Wyposażenie stanowiska pracy:
– karta ćwiczenia,
– długopis,
– literatura z rozdziału 6.

Ćwiczenie 5

Przyporządkuj przy pomocy liter poniższe gamy kolorystyczne typom kolorystycznym urody zawartym w tabeli. Opisz w tabeli typy urody.

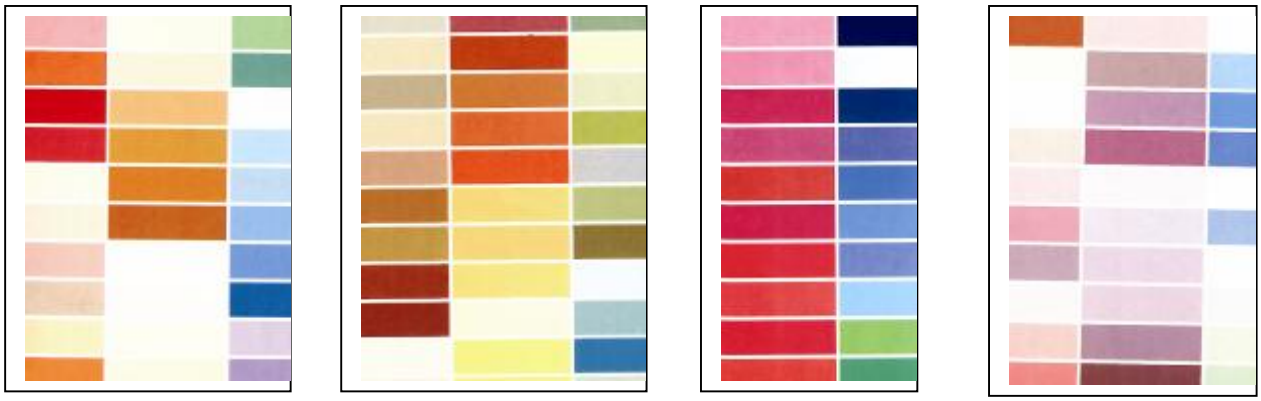

A **B** **C** **D**

Nazwa typu urody	Opis typu urody	Gama/właściwa litera
Wiosna		
Lato		
Jesień		
Zima		

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:
1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.1.1.,
2) rozpoznać typy kolorystyczne/gamy,
3) wypełnić tabelę zgodnie z poleceniem zawarte w treści ćwiczenia,
4) porównać swoje odpowiedzi z odpowiedziami opracowanymi przez koleżanki/kolegów,
5) zaprezentować wykonane ćwiczenie.

Wyposażenie stanowiska pracy:
– karta ćwiczenia,
– długopis,
– literatura z rozdziału 6.

Ćwiczenia 6

Na podstawie przedstawionych 4 grup rysunków i zdjęć rozpoznaj i scharakteryzuj typy fryzur.

A.

……
……
……

B.

……
……
……

C.

……
……
……

D.

……..……
……..……
……

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:
1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.1.1.,
2) rozpoznać typy fryzury,
3) wypełnić wykropkowane miejsca zgodnie z poleceniem zawartym w treści ćwiczenia,
4) porównać swoje odpowiedzi z odpowiedziami opracowanymi przez koleżanki/kolegów,
5) zaprezentować wykonane ćwiczenie.

Wyposażenie stanowiska pracy:
– karta ćwiczenia,
– długopis,
– literatura z rozdziału 6.

4.1.4. Sprawdzian postępów

Czy potrafisz:

		Tak	Nie
1)	scharakteryzować pojęcie stylu?	☐	☐
2)	opisać, co świadczy o niepowtarzalności wyglądu danej osoby?	☐	☐
3)	rozpoznać style fryzur u koleżanek i kolegów?	☐	☐
4)	wyjaśnić od czego zależą aktualne trendy mody?	☐	☐
5)	omówić, jakie elementy wpływają na kształtowanie fryzur?	☐	☐
6)	prawidłowo zaprojektować wizerunek pod kątem kolorystycznego typu urody?	☐	☐
7)	rozpoznać na zdjęciach typy fryzur?	☐	☐
8)	scharakteryzować poszczególne rodzaje makijażu?	☐	☐

4.2. Komunikacja z klientem podczas projektowania fryzur

4.2.1. Materiał nauczania

W każdej usłudze bezpośredniej podstawą do prawidłowego jej wykonania jest dobra komunikacja między klientem a osobą wykonującą usługę. Fryzura staje się jednym z ważnych atrybutów osobistego stylu i wizerunku. Odpowiednio dobrana i wykonana może sprawiać różne wrażenie, w zależności od stylizacji: zuchwałe lub grzeczne, kobiece lub męskie, zdecydowane lub łagodne, chaotyczne lub wypracowane.

W prawidłowej komunikacji ważną rolę odgrywa znajomość cech typologicznych klientów. W zależności od typu klienta, fryzjer od razu może przewidzieć jak powinna wyglądać komunikacja z daną osobą.

Przed rozmową z klientem

W doborze odpowiedniego uczesania liczy się wiedza fryzjera na temat zasad doboru fryzur, projektowania fryzur i stylizacji włosów. Zanim fryzjer przystąpi do rozmowy z klientem czy klientką powinien przeprowadzić obserwacje, które będą podstawą do rozmowy i planowania fryzury:

- typ klienta,
- kształt twarzy klienta,
- proporcje sylwetki klienta,
- stan włosów klienta,
- gęstość i rodzaj włosów klienta,
- naturalny i zastany kolor włosów klienta,
- sposób ubierania się klienta.

Każdy etap usługi czy wykonywana czynności powinny być wyraźnie uprzedzane przez fryzjera, chyba, że życzenie klienta jest inne. W razie jakichkolwiek wątpliwości fryzjer powinien od razu konsultować się z klientem.

Komunikacja

Komunikacja to właściwa rozmowa, gestykulacja, mimika, uważne słuchanie klienta, spostrzegawczość i opieka nad klientem. Dzięki odpowiedniej komunikacji klient nabiera zaufania do fryzjera i współpraca klient/fryzjer staje się prosta, konkretna i przyjemna dla obydwu stron. Celem komunikacji jest wyznaczenie optymalnego dla klienta kierunku usługi. Komunikacja może być werbalna i niewerbalna. Komunikacja werbalna polega na wymianie poglądów, wiedzy i myśli, komunikacja niewerbalna polega na postawie, gestach, spojrzeniu.

Podstawowe zasady dobrej komunikacji

Rozmowa:

- dobre przygotowanie do rozmowy,
- czas przeznaczony na rozmowę,
- przygotowanie właściwej argumentacji dla klienta, tak, aby nabrał zaufania do profesjonalizmu fryzjera,
- unikanie nacisku na klienta,
- zapewnienie miłej i spokojnej atmosfery otoczenia,
- prowadzenie rozmowy językiem zrozumiałym i jasnym dla klienta,
- korzystanie z przykładów–ilustracji podczas rozmowy,
- zaproponowanie i przedstawienie klientowi kilku możliwych propozycji fryzur,
- zwracanie się do klienta po imieniu np. Pani Joanno.

Postawa:

- wyprostowana, pewna siebie, przyjazna postawa – budzi zaufanie i spokój u klienta,
- wszelkie czynności należy wykonywać, będąc odwróconym w stronę klienta,
- nie należy pochylać się nad klientem – może to wywołać poczucie zagrożenia, chęć narzucenia swojej woli klientowi, co wywoła u klienta obawę przed fryzjerem,
- podczas konsultacji z klientem fryzjer powinien siedzieć na taborecie, w celu zachowania tego samego poziomu, co klient; pozycja siedząca umożliwi też klientowi lepsze widzenie,
- fryzjer nie powinien wykonywać zbyt wielu ruchów (nadmiernej gestykulacji), ponieważ może to zrodzić wrażenie nerwowości.

Mimika:

- miły uśmiech – głośny, energiczny śmiech zakłóca atmosferę spokoju,
- napięte mięśnie twarzy, grymasy czy marszczenie się mogą stwarzać wrażenie zdenerwowania, niezadowolenia, niepewności czy napięcia u fryzjera.

Kontakt wzrokowy:

- łagodne, pewne siebie spojrzenie fryzjera świadczy o profesjonalizmie,
- fryzjer podczas konsultacji i rozmowy powinien patrzeć wprost na klienta,
- zbyt intensywne wpatrywanie się w klienta (np. przedłużające się patrzenie w oczy) może zrodzić onieśmielenie, a nawet niechęć do fryzjera.

Komunikacja z klientem powinna przebiegać w miejscu wykonywania usługi, tak, żeby fryzjer mógł zademonstrować klientowi przybory, narzędzia czy produkty, którymi będzie pracował. Ważnym elementem otoczenia jest lustro i dobre światło. Lustro zapewni klientowi możliwość zobaczenia potencjalnej fryzury – jej przewidzianej formy, którą fryzjer może zamarkować z zastanych włosów, a klient obejrzeć w odbiciu. Światło pomoże w ustaleniu koloru i zapewni czystość obrazu odbitego w lustrze.

4.2.2. Pytania sprawdzające

Odpowiadając na pytania, sprawdzisz, czy jesteś przygotowany do wykonania ćwiczeń.

1. O czym decyduje dobra komunikacja z klientem?
2. Co odgrywa ważną rolę w komunikacji z klientem?
3. Dlaczego cechy typologiczne klienta są ważne w komunikacji fryzjer/klient?
4. Co powinien brać pod uwagę przed rozmową z klientem?
5. Na co należy zwrócić uwagę w komunikacji z klientem?
6. W jakim miejscu powinna przebiegać komunikacja z klientem?

4.2.3. Ćwiczenia

Ćwiczenie 1

Wypełnij wykropkowane miejsca:

W prawidłowej komunikacji ważną rolę odgrywa znajomość cech …….. klientów. W doborze odpowiedniego uczesania liczy się wiedza fryzjera na temat zasad …… fryzur, …… fryzur i …….. włosów. Celem komunikacji jest wyznaczenie optymalnego dla klienta …….. usługi. Komunikacja może być …… i …….. . Wszelkie czynności oraz prowadzenie rozmowy należy wykonywać, będąc odwróconym w stronę …….. . Rozmowę należy

prowadzić językiem …… dla klienta. Ważnym elementem otoczenia jest …… i dobre …… .

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:
1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.2.1.,
2) uzupełnić wykropkowane miejsca,
3) porównać swoją pracę z opracowanymi przez koleżanki/kolegów,
4) przedstawić wyniki.

Wyposażenie stanowiska pracy:
– karta ćwiczenia,
– długopis,
– literatura z rozdziału 6.

Ćwiczenie 2

Zastanów się i napisz, co oznaczają pojęcia:

komunikacja werbalna
……..……
……...……
……..……
komunikacja niewerbalna
……...……
……..……
……..……

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:
1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.2.1.,
2) wpisać w wykropkowane miejsca wyjaśnienie pojęć podanych w poleceniu,
3) porównać swoją pracę z opisami koleżanek/kolegów,
4) zaprezentować wyniki.

Wyposażenie stanowiska pracy:
– karta ćwiczenia,
– długopis,
– literatura z rozdziału 6.

Ćwiczenie 3

Dobierzcie się w grupy 2-osobowe i przeprowadźcie rozmowę wstępną z podziałem na role fryzjer/klient. Podczas rozmowy zastosujcie się do zasad dobrej komunikacji. Zwróćcie uwagę na popełnione błędy i zanotujcie je w notatnikach.

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:
1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.2.1.,

2) przeprowadzić rozmowę zgodnie z poleceniem,
3) zanotować błędy w notatniku,
4) porównać swoją pracę z pracami koleżanek/kolegów,
5) zaprezentować wyniki,
6) omówić w klasie popełnione błędy.

Wyposażenie stanowiska pracy:
- karta ćwiczenia,
- długopis,
- literatura z rozdziału 6.

Ćwiczenie 4

Dobierzcie się w grupy 2-osobowe i przeprowadźcie przy stanowisku pracy fryzjera rozmowę na temat konkretnego uczesania (wybór fryzur należy uzgodnić z prowadzącym) z podziałem na role fryzjer/klient przed lustrem, z wykorzystaniem karty kolorów i grzebienia. Podczas rozmowy zastosujcie się do zasad dobrej komunikacji. Zwróćcie uwagę na popełnione błędy i zanotujcie je w notatnikach.

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:
1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.2.1.,
2) przeprowadzić rozmowę zgodnie z poleceniem,
3) zanotować błędy w notatniku,
4) porównać swoją pracę z pracami koleżanek/kolegów,
5) zaprezentować wyniki,
6) omówić w klasie popełnione błędy.

Wyposażenie stanowiska pracy:
- karta ćwiczenia,
- stanowisko pracy,
- grzebień,
- karta kolorów,
- długopis,
- literatura z rozdziału 6.

4.2.4. Sprawdzian postępów

Czy potrafisz:

		Tak	Nie
1)	wyjaśnić na czym polega prawidłowa komunikacja?	□	□
2)	scharakteryzować zasady dobrej komunikacji?	□	□
3)	określić co oznacza termin typologia klienta?	□	□
4)	wyjaśnić dlaczego głośny śmiech nie jest pożądany w komunikacji?	□	□
5)	wyjaśnić na czym polega kontakt wzrokowy?	□	□

4.3. Stylizacja fryzur

4.3.1. Materiał nauczania

Projekt wizerunku

Projekt fryzury powinien być skomponowany z typem urody klienta, jego osobowością, makijażem i ubiorem. Klient nieśmiały i spokojny wybierze styl klasyczny, klient swobodny i wesoły zdecyduje się na styl sportowy, natomiast klient odważny i niekonwencjonalny charakteryzuje się stylem awangardowym. Oczywiście na harmonijne połączenie wybranego stylu z fryzurą i makijażem ma również wpływ typ kolorystyczny klienta. Wyraźne preferencje stylu w połączeniu z odpowiednio i szeroko określonymi typami kolorystycznymi klientów pomogą fryzjerowi dokonać właściwego wyboru.
Dzięki możliwości wykorzystania odpowiednich form i barw we fryzurze, makijażu i ubiorze, można osiągnąć zamierzony efekt, zależnie od potrzeby. Stylizując wizerunek człowieka wpływa się na to, jak postrzegany jest w on domu, w pracy, w towarzystwie. Decydujemy o atrakcyjności jego wyglądu, którego podstawowym elementem jest harmonia.

Harmonia w kolorze

Wiosna jest typem ciepłym, delikatnym i żywym. Naturalne kolory włosów to blondy, brązy i rudości z odcieniem złotym oraz lniany. Oczy niebieskie, zielone i orzechowe ze złotymi błyskami. Zarówno w makijażach, jak i ubraniach poleca się barwy jasne, ciepłe o złotawym odcieniu oraz kolor fioletowy. Włosy można farbować w tonacji lnu, miodu i jasnych rudości. Należy unikać kolorów zimnych i ciemnych. Do tego typu pasuje złota biżuteria.

Rys. 17. Harmonia w kolorze wiosennym [3, s.111]

Lato ma charakter chłodny, spokojny i pudrowy. Naturalne kolory włosów, to odcienie popielate i szare brązów oraz czyste blondy. Oczy niebieskie, szaro–niebieskie, brązowo–zielone i brązowo–szare. Zarówno w makijażach, jak i ubiorach poleca się barwy chłodne, pastelowe, szarawy róż i beż. Włosy można farbować w kolory blond o odcieniu popielatym i platynowym. Należy unikać barw ciepłych, z domieszką złota i kasztanu. Do tego typu pasuje biżuteria srebrna.

Rys. 18. Harmonia w kolorze letnim [3, s.112]

Jesień jest typem ciepłym, ale stonowanym. Naturalne barwy włosów, to rudości, brązy w odcieniach kasztanu, miedzi i złota, złote blondy. Oczy zielone, piwne i brązowe. Zarówno w makijażach, jak i ubraniach poleca się kolor żółty, pomarańczowy, ciepły brąz i oliwkę oraz ciepłe odcienie khaki. Włosy można farbować w odcienie o złotorudym połysku. Należy unikać kolorów chłodnych. Do tego typu pasuje złota biżuteria.

Rys. 19. Harmonia w kolorze jesiennym.3, str.111

Zima jest zimnym i czystym typem. Naturalne kolory włosów, to czarny, granatowoczarny, brązowy, włosy szpakowate i białe zimne blondy. Oczy niebieskie, szarobłękitne, zielone i ciemnobrązowe. W makijażach i ubiorach polecane są czyste i chłodne odcienie niebieskiego, granatu, morskiej zieleni, czerwieni, różu oraz biały i czarny. Włosy można farbować w kolory zbliżone do naturalnych oraz w ciemną oberżynę. Należy unikać odcieni ciepłych i złotych. Do tego typu pasuje biżuteria srebrna.

Rys. 20. Harmonia w kolorze zimowym [3, s.112]

Harmonia w proporcjach

Ludzie mają różne sylwetki: wysokie, średnie czy niskie, chude, normalne czy grube. Ramiona i biodra mogą być wąskie lub szerokie. Wszelkie elementy w budowie człowieka można podkreślić lub zatuszować przy pomocy odpowiedniego stroju, ale też podkreślić lub zatuszować odpowiednią fryzurą. Fryzura zawsze powinna być wkomponowana w sylwetkę. Jeżeli tworzy z nią kontrast, razi wyglądem, co oznacza, że została źle dobrana. Dobrana właściwie modeluje nie tylko twarz i głowę, ale całą osobę.

Budowa ciała drobna i delikatna – fryzury krótkie lub do ramion łagodnie otaczające twarz.

Budowa ciała niska i pulchna – fryzury krótkie, z cieniowanych włosów.

Budowa ciała o szerokich ramionach – fryzury pełne objętości po obydwu stronach twarzy.

Budowa ciała wysoka i/lub pulchna – fryzury sięgające długością za uszy.

Budowa ciała wysoka i szczupła – fryzury z objętością, puszyste lub w loczkach.

Harmonia fryzury z budową głowy i twarzy

To ważny typ harmonii, ponieważ od niego zależy ostateczny kształt i wygląd fryzury. To czy będzie miała równe brzegi czy postrzępione, czy włosy będą opadały w kierunku ramion, czy uczesze się je w kierunku policzków, czy będą leżały przed czy za uszami, jaką formę przybierze grzywka. Należy w tym wypadku brać pod uwagę takie czynniki, jak wielkość głowy, owal twarzy, wielkość elementów twarzy (oczy, nos, usta, uszy), odległości między poszczególnymi elementami twarzy.

Zasady uzyskania harmonijnej fryzury w aspekcie budowy głowy i twarzy

Głowa:

- duża głowa – fryzury niewielkie, unikające puszystości, z włosami zaczesanymi na twarz, włosy ciemne związane z tonacją pasującą do typu urody,
- mała głowa – fryzury z tendencją puszystości, powiększające optycznie głowę, włosy jasne związane z tonacją pasującą do typu urody.

Twarz:

- owalna – pasuje jej każda fryzura,
- okrągła – wskazane włosy średniej długości z lekką puszystością oraz fryzury "na pazia", z lekko wystrzępioną grzywką i opadającymi przy twarzy dłuższymi kosmykami,
- prostokątna – wskazane fryzury o sporej objętości z wyraźną tendencją do fryzur asymetrycznych, uwaga – grzywka skróci zbyt wysokie czoło,
- kwadratowa – pasuje fryzura dłuższa, strzyżona warstwowo, z grzywką, włosy mogą być falowane lub skręcone,
- trójkątna – fryzura powinna zrównoważyć kontrast między górną–szeroką, a dolną–wąską częścią twarzy; dlatego odpowiednie będą fryzury dłuższe, sięgające poniżej uszu oraz duże sprężyste loki; wskazane są też grzywki oraz pofalowane włosy,
- trapezowa – polecane są fryzury z rozbudowaną objętością u góry, ponieważ powinny zrównoważyć różnicę między szerokim dołem twarzy, a wąskim czołem.

Profil:

- regularny – pasuje mu każda fryzura,
- wklęsły – duża objętość włosów nad czołem zasłoni wystające czoło; postrzępiona linia wewnętrzna czy loki odwrócą uwagę od cofniętego nosa,
- wypukły – fryzura o dużej objętości włosów zatuszuje cofnięty podbródek i czoło z wystającym nosem; włosy powinny mieć miękki kontur zewnętrzny w celu złagodzenia wystającego nosa.

Elementy twarzy:

- wysokie czoło – poleca się przedziałek z boku głowy, grzywkę o nieregularnej krawędzi zakrywającej część czoła, fryzury bez puszystość na szczycie głowy,
- duży nos – wskazana grzywka o wycieniowanych krawędziach. Nie wskazane jest odkrywanie czoła i twarzy,
- odstające uszy – pasują fryzury średniej długości, wycieniowane, z pasmami zachodzącymi na policzki.

Harmonia koloru z charakterem danej osoby

Rola charakteru w doborze koloru dla klienta jest dość istotna. Zasada powiązania cech osobowości z kolorystyką włosów jest następująca:

- kolory pastelowe – osoby łagodne, spokojne, zawsze na drugim planie,
- kolory zgaszone – osoby nieśmiałe, które nie mają swojego zdania,
- kolory intensywne – osoby konkretne, podejmujące bez wahania decyzje,
- kolory krzykliwe – osoby o wybuchowym charakterze, lubiące zwracać na siebie uwagę.

Metody stylizacji

Stylizacja to szereg czynności mających na celu uzyskanie określonego efektu na włosach. Efekt dotyczy formy i koloru. Rozróżniamy dwa rodzaje stylizacji: nietrwałą i trwałą. Stylizacja nietrwała polega na nadaniu włosom określonego kształtu do pierwszego kontaktu z wodą oraz koloru – do pierwszego mycia włosów. Metody stylizacji ukazują różne sposoby na zmianę kształtu włosów (czy koloru).

W przypadku metod uzyskiwania nietrwałych form fryzur (czesanie) rozróżniamy:

- metoda na sucho przy zastosowaniu źródła ciepła, czyli przy użyciu aparatów służących jako źródło ciepła: lokówek, falownic, prostownic, karbownic oraz gorących wałków,
- metoda na sucho bez zastosowania źródła ciepła w postaci aparatów oraz przyborów, wykonywana za pomocą czesania, tapirowania, zaplatania, zwijania i skręcania,
- metoda na mokro za pomocą przyborów, jak wałki, klipsy, klamry oraz modelowania przy użyciu suszarki czy wyciskania fal,
- metoda na sucho i mokro przy zastosowaniu produktów fryzjerskich do stylizacji (na włosy suche i mokre), bez użycia dodatkowych przyborów czy aparatów.

Upiększanie fryzur i dodatki fryzjerskie

Upiększanie fryzur polega na tworzeniu we włosach lub dodawaniu do włosów dodatkowych elementów ozdobnych. Przyczyną upiększania fryzur zawsze jest jakaś okazja. Fryzura bez upiększenia czy dodatków może być mniej lub bardziej formalna, fryzura upiększona staje się fryzurą dekoracyjną. Upiększanie fryzury powinno być dostosowane do osoby, charakteru uczesania i tego, w jakim miejscu fryzura będzie eksponowana.

Fryzurę można upiększyć tworząc na gładkich powierzchniach włosów inne faktury, jak np. karbowanie, wyciskanie wzroków, fale, loki, rulony, skręty, sploty, warkocze, plecionki, pętle.

Rys. 21. Upiększanie fryzur [5, s.12]

Można też dopiąć coś do włosów albo zaaplikować na ich powierzchni kolor tymczasowy lub brokat. Uwaga! Nie należy zapominać o zasadach równowagi we fryzurze. A zatem na wielką okazję, jak ślub czy gala fryzurę można upiększyć ozdobnikami takimi jak:

- pasma włosów w różnych kolorach,
- treski,
- warkoczyki,
- grzebienie dekoracyjne,
- szpilki do koków i spinki,
- dekoracyjne gumki,
- kwiaty sztuczne lub naturalne, pióra,
- brylanciki,
- siateczki i innego rodzaju dekoracje, które są często dziełem samych fryzjerów,
- dodatkowe kolory aplikowane w spray'u np. brokaty.

Wyroby z włosów

W projektowaniu fryzur stosuje się również wyroby z włosów. Mogą być wykorzystywane z różnych powodów: dekoracyjnych, uzupełniania, zdrowotnych.

Peruki powinny być dostosowana do stylu noszących je osób, do mody oraz indywidualnych potrzeb klientów. Peruki można podzielić na:

- użytkowe – do noszenia na co dzień, dostosowane do klienta,
- sceniczne – na potrzeby scenografii, dostosowane do czasów i epoki,
- pokazowe – na pokazy mody, dostosowane do prezentowanego stylu,
- okazjonalne – na specjalne okazje, dostosowane do potrzeb np. zmiany koloru czy długości.

Ze względu na materiał peruki dzieli się na naturalne i sztuczne:

Peruki naturalne noszone na co dzień, w filmie, teatrze czy przy różnych okazjach wykonane są z włosów naturalnych, ręcznie, na indywidualne zamówienie. Są precyzyjne. Peruki są lekkie i przewiewne, dopasowane do kształtu głowy i indywidualnego stylu klienta.

Peruki sztuczne głównie okazjonalne, filmowe i sceniczne, wykonane z włosów syntetycznych. Robione maszynowo, mają określone rozmiary. Często służą do jednorazowej zmiany wyglądu albo sprawdzenia innego koloru bądź formy fryzury. Współczesne włókna do wyrobu sztucznych peruk bardzo przypominają włosy naturalne.

Peruki z włosów naturalnych myje się, stylizuje, modeluje na wiele sposobów. Można je również farbować.

Tupety stosowane są w przypadku przerzedzonych włosów lub tam, gdzie występuje częściowy brak włosów (menopauza, urazy, choroby). Tupety dobiera się do koloru, struktury włosów i stylu danej osoby. Dobrze zrobiony i przymocowany tupet jest nie do rozpoznania.

Tupety należy codziennie zdejmować, żeby przewietrzyć skórę głowy.

Tresy służą do stylizowania fryzur. To gotowe fragmenty włosów („końskie ogony"), które wpina się we fryzurę i modeluje całe elementy. Służą do wykonywania fryzur okazjonalnych, jak np. fryzury wieczorowe, ślubne, pokazowe, filmowe.

Dopinki to cienkie pasemka włosów dopinane do włosów klienta. Służą jako element dekoracyjny. Występują w formie kolorowych pasemek, warkoczyków czy dreadów.

Programy komputerowe do doboru i projektowania fryzur

We fryzjerstwie programy komputerowe stosuje się głównie w celu zapoznania klienta z jego nowym wizerunkiem, w przypadku całkowitej zmiany koloru, długości włosów czy formy fryzury. Do programu wprowadza się zdjęcie danej osoby i przy pomocy ustawienia

zaprogramowanych wcześniej parametrów, jak: formy fryzur, tekstury włosów, długości włosów, kolory włosów, odcienie włosów – a wszystko w setkach wersji. Jako dodatkowe parametry wprowadzono również do tego typu programów możliwość ustalenia różnych wersji makijażu. Rzeczywiście dzięki takim pomocom łatwiej wytłumaczyć klientowi, jak będzie wyglądał po zabiegu. Należy jednak pamiętać, że programy nie oddają charakteru włosów, nie pokazują, jak włosy będą układać się w nowej fryzurze. Program nie oddaje rzeczywistego wyglądu uczesania, ponieważ jego obrazy nie są trójwymiarowe. Nie oddaje przestrzeni, objętości fryzury i tekstury włosów.

Programy komputerowe pomagają określić kierunek usługi, przypominają nieco rozszerzoną kartę kolorystyczną. To doskonała pomoc dla fryzjera. Od razu widać jaki kolor czy forma pasuje, a jaka nie.

http://hairstyles.virtual–hairstyles.com/, to strona ukazująca cały proces wyboru odpowiedniego modela, tworzenia stylu, projektu fryzury, zarówno u mężczyzn, jak i u kobiet. Konsekwentnie prowadzi przez kolejne stadia powstawania potencjalnej fryzury.

4.3.2. Pytania sprawdzające

Odpowiadając na pytania, sprawdzisz, czy jesteś przygotowany do wykonania ćwiczeń.

1. Czego dotyczy projekt wizerunku danej osoby?
2. Na czym polega harmonia w kolorze?
3. Czy fryzura powinna być wkomponowana w sylwetkę?
4. Co decyduje o ostatecznym wyglądzie fryzury?
5. Jaka fryzura pasuje do twarzy prostokątnej?
6. Jaką fryzurę należy dobrać do profilu wklęsłego?
7. Jakie fryzury nie pasują do odstających uszu?
8. Jakie występują metody stylizacji?
9. Jakie czynności można wykonać w celu upiększenia fryzury?
10. Jakie rzeczy wykorzystuje się w dekorowaniu fryzury?
11. Jakie znasz wyroby z włosów?
12. Do czego w projektowaniu fryzury wykorzystuje się program komputerowy?

4.3.3. Ćwiczenia

Ćwiczenie 1

Uzupełnij wykropkowane miejsca opisami poszczególnych czynności.

Stylizując wizerunek człowieka decyduje się o atrakcyjności jego ……., którego podstawowym elementem jest ……. . Wszelkie elementy w budowie człowieka można podkreślić lub zatuszować przy pomocy …… fryzury. Jeżeli fryzura tworzy z sylwetką ……., oznacza, że została źle dobrana. W przypadku twarzy trapezowej polecane są fryzury z …… objętością u góry. Stylizacja to szereg ……. mających na celu uzyskanie określonego ……. na włosach. Tresy służą do ……... fryzur. Programy komputerowe pomagają określić …….. usługi.

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.3.1.,

2) korzystać z dodatkowych źródeł informacji,
3) uzupełnić wykropkowane miejsca,
4) porównać swoją pracę opracowaniami koleżanek/kolegów.

Wyposażenie stanowiska pracy:
– karta ćwiczenia,
– długopis,
– dostęp do Internetu,
– literatura z rozdziału 6.

Ćwiczenie 2

Dobierzcie się parami po 2 osoby, określcie wasz typ urody i zaplanujcie wizerunek. Podczas pracy korzystajcie z palet kolorystycznych. W ocenie klienta wykorzystajcie wyniki obserwacji, wiedzę na temat projektowania wizerunku, dostępne pomoce. Poszczególne elementy projektu wizerunku zanotujcie na formularzu projektowym.

Typ kolorystyczny klienta…….
Cera……...
Kolor oczu…….
Naturalny kolor włosów……
Zastany kolor włosów……...
Przewidywany charakter wyglądu w określonym stylu
……
Przewidywany kolor włosów
……..…….
Przewidywany kolor ubioru……..
Przewidywany kolor makijażu……..
Biżuteria……

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:
1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.3.1.,
2) przeprowadzić wnikliwą obserwację,
3) określić typ klienta,
4) zaplanować wizerunek klienta,
5) uzupełnić wykropkowane miejsca,
6) porównać swoją pracę opracowaniami koleżanek/kolegów.

Wyposażenie stanowiska pracy:
– karta ćwiczenia,
– palety kolorystyczne, chusty kolorystyczne do projektowania,
– przykładowa biżuteria,
– długopis,
– literatura z rozdziału 6.

Ćwiczenie 3

Uzupełnij tabelę przedstawiając cechy danego typu urody.

Typ klienta	Kolor oczu	Naturalny kolor włosów	Nadany kolor włosów	Makijaż i ubiór
Wiosna (A)				
Lato (B)				
Jesień (C)				
Zima (D)				

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:
1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.3.1.,
2) uzupełnić tabelę,
3) porównać swoją pracę z opracowanymi przez koleżanki/kolegów,
4) przedstawić wyniki.

Wyposażenie stanowiska pracy:
– karta ćwiczenia,
– długopis,
– literatura z rozdziału 6

Ćwiczenie 4

Uzupełnij podane niżej opisy budowy ciała pasującymi do nich opisami fryzur. Postępuj, jak na przykładzie.

Budowa ciała drobna i delikatna – fryzura krótka lub do ramion łagodnie otaczająca twarz
Budowa ciała niska i pulchna – ……..
Budowa ciała o szerokich ramionach – ……..
Budowa ciała wysoka i/lub pulchna – ……
Budowa ciała wysoka i szczupła – …….

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:
1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.3.1.,
2) uzupełnić wykropkowane miejsca,
3) porównać swoją pracę z opracowanymi przez koleżanki/kolegów,
4) przedstawić wyniki.

Wyposażenie stanowiska pracy:
– karta ćwiczenia,
– długopis,
– literatura z rozdziału 6.

Ćwiczenie 5

Wybierz dwie osoby – kobietę i mężczyznę. Przeanalizuj aktualny wizerunek, omów jego dobre i złe strony, zaprojektuj odpowiednią fryzurę dla każdego modela. Notatki wykonuj w notatniku. Zwróć uwagę na następujące cechy wizerunku: głowa, twarz, profil, elementy twarzy.

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.3.1.,
2) wybrać 2 osoby,
3) przeanalizować i opisać wizerunki w punktach w/g wzoru,
4) porównać swoją pracę z opracowanymi przez koleżanki/kolegów,
5) przedstawić wyniki,
6) w razie wątpliwości skonsultuj się z nauczycielem.

Wyposażenie stanowiska pracy:

– karta ćwiczenia,
– długopis,
– literatura z rozdziału 6.

Ćwiczenie 6

Na podstawie poniższych zdjęć wyjaśnij na czym polega upiększanie fryzur bez użycia dodatków fryzjerskich. Nazwij i podpisz formy przedstawione na zdjęciach.

……

……

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:
1) zapoznać się z materiałem nauczania 4.3.1.,
2) przygotować odpowiedź na zadany problem,
3) podpisać zdjęcia,
4) zanotować najważniejsze informacje pomocnicze w notesie,
5) porównać swoją pracę z opracowanymi przez koleżanki/kolegów,
6) przedstawić wyniki.

Wyposażenie stanowiska pracy:
– karta ćwiczenia,
– długopis,
– literatura z rozdziału 6.

4.2.4. Sprawdzian postępów

Czy potrafisz:

		Tak	Nie
1)	scharakteryzować zasady projektowania fryzur?	□	□
2)	wyjaśnić różnicę między stylem a typem fryzury?	□	□
3)	wymienić zasady kształtowania stylu?	□	□
4)	opisać styl klasyczny?	□	□
5)	wymienić i opisać rodzaje makijażu?	□	□
6)	scharakteryzować pojęcie harmonii w projektowaniu fryzur?	□	□
7)	opisać zasady strzyżenia dziecka?	□	□
8)	wyjaśnić jak elementy twarzy wpływają na kształtowanie fryzur?	□	□
9)	opisać na czym polega komputerowa symulacja fryzur?	□	□
10)	wyjaśnić do czego wykorzystuje się peruki?	□	□

5. SPRAWDZIAN OSIĄGNIĘĆ

INSTRUKCJA DLA UCZNIA

1. Przeczytaj uważnie instrukcję.
2. Podpisz imieniem i nazwiskiem kartę odpowiedzi.
3. Zapoznaj się z zestawem zadań testowych.
4. Test zawiera 20 zadań dotyczących projektowania fryzur. Są to zadania wielokrotnego wyboru i tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa
5. Udzielaj odpowiedzi tylko na załączonej karcie odpowiedzi:
   – w zadaniach wielokrotnego wyboru zaznacz prawidłową odpowiedź X (w przypadku pomyłki należy błędną odpowiedź zaznaczyć kółkiem, a następnie ponownie zakreślić odpowiedź prawidłową),
   – w zadaniach do uzupełnienia wpisz brakujące wyrazy.
6. Pracuj samodzielnie, bo tylko wtedy będziesz miał satysfakcję z wykonanego zadania.
7. Kiedy udzielenie odpowiedzi będzie Ci sprawiało trudność, wtedy odłóż jego rozwiązanie na później. Wróć do niego, gdy rozwiążesz pozostałe zadania. Na rozwiązanie testu masz 45 min.

Powodzenia!

ZESTAW ZADAŃ TESTOWYCH

1. Style dzieli się na trzy różne grupy
   a) klasyczny, sportowy, awangardowy.
   b) klasyczny, wieczorowy, teatralny.
   c) dzienny, koktajlowy, wieczorowy.
   d) klasyczny, awangardowy, sceniczny.

2. Fryzura pokazana na rysunku przedstawia styl
   a) klasyczny.
   b) sportowy.
   c) awangardowy.
   d) młodzieżowy.

3. Na trzech fotografiach ukazano style fryzur lat

   a) 20–30–40/50 – te.
   b) 50–60–70/80 – te.
   c) współczesne.
   d) 60–70–80/90 – te.

4. Twarz pokazana na rysunku przedstawia kształt

a) okrągły.
b) owalny.
c) trójkątny.
d) podłużny.

5. Podstawowe cechy włosów ważne przy doborze formy fryzury, to
a) kolor, długość, gęstość, tekstura.
b) stan włosów, gęstość, długość.
c) długość, kolor, objętość, tekstura.
d) kolor, forma, stan włosów, gęstość.

6. Przy włosach rzadkich lepiej farbuje się włosy na kolory
a) naturalne.
b) ciemniejsze od naturalnych.
c) bardzo jasne.
d) jaśniejsze od naturalnych.

7. Naturalne kolory włosów dla typu wiosna to
a) jasne delikatne blondy, jasne brązy, brązy.
b) rudości, miedziano–brązowe, złote blondy i brązy.
c) czarny, granatowoczarny, brązowy.
d) złoty, lniany blond, złotobrązowe, złotorude.

8. Fryzura na rysunku przedstawia typ
a) dzienny.
b) koktajlowy.
c) artystyczny.
d) wieczorowy.

9. Poniższy opis przedstawia fryzurę

……. posiada cechy stylizacji przy średnim stopniu utrwalenia. Przy włosach krótkich wyraźnie podkreśla się poszczególne kosmyki, przy włosach długich czy średnio–długich wystarczy je pozostawić uczesane, spiąć, związać czy upiąć w klasyczny kok.
a) koktajlową.
b) dzienną.

c) wieczorową.
d) awangardową.

10. Na zdjęciu pokazano fryzurę
    a) wieczorową.
    b) koktajlową.
    c) sportową.
    d) okazjonalną.

11. W zimie kolor pomadki i cieni powinien być
    a) bardziej matowy niż w lecie.
    b) jaśniejszy niż w lecie.
    c) ciemniejszy niż w lecie.
    d) taki sam, jak jesienią.

12. W makijażu wieczorowym stosuje się kosmetyki
    a) matowe i błyszczące.
    b) błyszczące i brokatowe.
    c) tylko błyszczące.
    d) matowe i transparentne.

13. Jako dodatkowe utrwalenie makijażu ślubnego stosuje się przed jego wykonaniem
    a) nawilżenie twarzy.
    b) mocny podkład.
    c) ampułki z substancjami czynnymi.
    d) kapsułki z witaminami.

14. Na zdjęciu poniżej pokazano makijaż

    a) fotograficzny.
    b) wieczorowy.
    c) okazjonalny.
    d) sceniczny.

15. W prawidłowej komunikacji fryzjera z danym klientem ważną rolę odgrywa znajomość
    a) cech typologicznych klientów.
    b) podstawowych kształtów fryzur.
    c) narzędzi fryzjerskich.
    d) mechanizmów rozmowy.

16. Komunikacja może być
    a) przyjemna i nieprzyjemna.
    b) udana i nieudana.
    c) werbalna i niewerbalna.
    d) konstruktywna i niekonstruktywna.

17. Podstawowe czynniki wpływające na dobrą komunikację to:
    a) rozmowa, postawa, mimika, kontakt wzrokowy.
    b) głośny śmiech, wyprostowana postawa.
    c) szczere spojrzenie, łagodny uśmiech, miłe gesty.
    d) rozmowa, słuchanie, mimika, kontakt wzrokowy.

18. Ważnym elementem otoczenia, w którym przebiega komunikacja jest
    a) kolor ścian i mebli.
    b) spokojna aranżacja wnętrza.
    c) lustro i dobre światło.
    d) dużo przestrzeni wokół stanowiska.

19. Fryzury krótkie, z cieniowanych włosów pasują do budowy ciała
    a) drobnej i delikatnej.
    b) wysokiej i pulchnej.
    c) drobnej i pulchnej.
    d) wysokiej i szczupłej.

20. Peruki, ze względu sposób wykorzystania, można podzielić na
    a) użytkowe, sceniczne, pokazowe, okazjonalne.
    b) sceniczne, sztuczne, naturalne.
    c) dziecięce, młodzieżowe, dla dorosłych.
    d) filmowe, teatralne, normalne, chorobowe.

KARTA ODPOWIEDZI

Imię i nazwisko…….

Projektowanie fryzur

Zakreśl prawidłową odpowiedź.

Nr zadania	Odpowiedź				Punkty
1	a	b	c	d	
2	a	b	c	d	
3	a	b	c	d	
4	a	b	c	d	
5	a	b	c	d	
6	a	b	c	d	
7	a	b	c	d	
8	a	b	c	d	
9	a	b	c	d	
10	a	b	c	d	
11	a	b	c	d	
12	a	b	c	d	
13	a	b	c	d	
14	a	b	c	d	
15	a	b	c	d	
16	a	b	c	d	
17	a	b	c	d	
18	a	b	c	d	
19	a	b	c	d	
20	a	b	c	d	
				Razem:	

6. LITERATURA

1. Pr. zbiorowa pod kierunkiem Z. Sumirskiej, Nowoczesne fryzjerstwo, wyd. P.P.H.U." SUZI", Warszawa 2005
2. Pr. zbiorowa pod kierunkiem Z. Sumirskiej, Stylizacja, wyd. PPHU „SUZI", Warszawa 2004
3. Pr. zbiorowa, Stylizacja, wyd. REA, Warszawa 2006
4. Z. Sumirska, B. Wach–Mińkowska, Męskie fryzjerstwo, Warszawa 2006
5. Pr. zbiorowa pod red. Z. Sumirskiej, Koki Upięcia Warkocze, wyd. PPHU „SUZI", Warszawa 2005